

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk (przewodniczący)

SSN Marek Dobrowolski (sprawozdawca)

SSN Paweł Wojciechowski

Protokolant starszy inspektor sądowy Marta Brzezińska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych radcy prawnego Krzysztofa Żmudy

w sprawie radcy prawnego D. P., obwinionego o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 i art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na rozprawie w dniu 8 maja 2024 r. kasacji obwinionego od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 23 listopada 2021 roku, sygn. akt [...], utrzymującego w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych [...] z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie o sygn. akt [...]

na podstawie art. 537 k.p.k. w zw. z art. z art. 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych

**I. uchyla zaskarżone orzeczenie i przekazuje sprawę Wyższemu
Sądowi Dyscyplinarnemu Krajowej Izby Radców Prawnych do
ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym;**

II. kosztami za postępowanie kasacyjne obciąża Skarb Państwa.

Marek Dobrowolski Marek Motuk Paweł Wojciechowski

UZASADNIENIE

Radca prawny D. P. został obwiniony o to, że:

naruszył godność zawodu radcy prawnego, albowiem pismem datowanym na dzień 31 lipca 2017 r. (data wpływu do sądu: 3 sierpnia 2017 r.) zatytułowanym „Pismo pełnomocnika pozwanej zgłoszenie się do udziału w sprawie” zgłosił jako pełnomocnik procesowy A. spółka z o.o. spółka komandytowa w W. w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w W. [...] Wydziałem Gospodarczym (sygn. akt. [...]), dołączając do przedmiotowego pisma pełnomocnictwo z dnia 25 lutego 2016 r., mające dokumentować jego status jako pełnomocnika procesowego ww. spółki, w sytuacji, gdy przedmiotowe pełnomocnictwo zostało odwołane przez mocodawcę w dniu 11 maja 2017 r., a ww. radca prawny posiadał pełnomocnictwo z dnia 30 czerwca 2017 r., jak również posiadał wiedzę o odwołaniu mu pełnomocnictwa z dnia 25 lutego 2016 r., tj. popełnił czyn z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (dalej powoływana jako: ustawa o radcach prawnych) w związku z art. 6 oraz art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r., w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, tj. o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu zasad etyki radcy prawnego, określonych w art. 6 oraz art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Orzeczeniem z dnia 26 marca 2021 r., sygn. akt [...], Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych [...]:

1. uznał radcę prawnego D. P. ([...]) winnym zarzucanego we wniosku o ukaranie czynu, który to czyn stanowi przewinienie dyscyplinarne jako czyn sprzeczny z zasadami wyrażonymi w art. 6 i art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu

Etyki Radcy Prawnego i za czyn ten na podstawie art. 64 ust. 1 i art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy o radcach prawnych wymierzył mu karę nagany;

2. na podstawie art. 70⁶ ust. 2 ustawy o radcach prawnych zasądził od obwinionego radcy prawnego D. P. ([...]) na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych [...] tytułem zwrotu kosztów postępowania dyscyplinarnego kwotę 2000 zł.

Od wskazanego orzeczenia odwołanie wniósł obwiniony, zarzucając naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 6 oraz art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, w zw. z art. 2 i art. 42 ust. 1 i 3 Konstytucji RP oraz art. 169 k.p.k. i art. 170 § 1 pkt. 3 k.p.k. Nadto w treści wywiedzionego odwołania w pkt 1-10 podniósł szereg uchybień sądu odwoławczego. Obwiniony wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uniewinnienie od zarzucanego mu czynu i nieobciążanie go kosztami postępowania.

Orzeczeniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 23 listopada 2021 roku, sygn. akt [...], utrzymano w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych [...] z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie o sygn. akt [...].

Kasację od orzeczenia sądu II instancji wniósł obwiniony, zaskarżając je w całości na swoją korzyść, podnosząc:

1. rażąco obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia sądu II instancji, tj. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych poprzez nierozważanie zawartych w odwołaniu zarzutów dotyczących naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6 i art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art. 2 i art. 42 ust. 1 i 3 Konstytucji RP oraz art. 169 k.p.k. i art. 170 § 1 pkt 3 k.p.k.;

2. rażąco obrazę przepisów prawa materialnego mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6 i art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego poprzez ich rażąco błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, że zarzucany obwinionemu czyn stanowi delikt dyscyplinarny.

Formułując powyższe zarzuty obwiniony wniósł o uniewinnienie w sytuacji oczywiście niesłusznego skazania bądź uchylenie w całości zaskarżonego

orzeczenia i przekazanie sprawy Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu Krajowej Izby Radców Prawnych do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wywiedziona przez obwinionego kasacja okazała się być skuteczna, doprowadzając do uchYLENIA zaskarżonego orzeczenia oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Weryfikacja przebiegu postępowania odwoławczego i sposobu procedowania sądu *ad quem* - dokonana tak w kontekście podnoszonych w wywiedzionym nadzwyczajnym środku zaskarżenia uchybień, jak i zakresu kontroli kasacyjnej - prowadzi bowiem do uznania, iż w niniejszej sprawie - doszło do rażącego naruszenia prawa procesowego związanego z naruszeniem standardu kontroli odwoławczej, tj. przepisów wskazanych w pkt. 1 formułowanych zarzutów kasacyjnych.

Wskazać należy, iż obraza przepisu art. 433 § 2 k.p.k. następuje wówczas, gdy sąd odwoławczy nie rozważył którekolwiek zarzutu sformułowanego w środku odwoławczym, bądź gdy uczyni to w sposób odbiegający od standardów rzetelności, a obraza przepisu art. 457 § 3 k.p.k. będzie mieć miejsce w sytuacji, gdy w uzasadnieniu orzeczenia sądu *ad quem* nie zostanie przedstawiona precyzyjna argumentacja, wyjaśniająca dlaczego sformułowane zarzuty i wnioski odwoławcze oraz argumenty przytoczone na ich poparcie uznano za zasadne lub niezasadne.

Analiza uzasadnienia sporządzonego przez sąd *ad quem* i przedstawionych w jego treści pisemnych motywów rozstrzygnięcia prowadzi do wniosku, iż sąd II instancji nie rozważył wszystkich z podnoszonych przez skarżącego zarzutów odwoławczych, a powyższego zawartość nie przedstawia adekwatnej i wyczerpującej argumentacji, która w co najmniej dostateczny sposób – bądź też w jakimkolwiek stopniu - uzasadniałaby przyczyny ich nieuwzględnienia. Zgodzić należy się z autorem kasacji, iż w pisemnych motywach rozstrzygnięcia sądu odwoławczego nie odniesiono się do każdego z podnoszonych uchybień (np. w zupełności pominięto zarzut naruszenia art. 169 k.p.k. i art. 170 § 1 k.p.k.), jak również nie umotywowano w klarowny sposób powodów uznania ich za niezasadne. Trudno bowiem uznać za "*rozważenie zarzutu*", jak tego wymaga art. 433 § 2 k.p.k.,

zbycie go ogólnikowym zdaniem, bez podawania - wbrew treści art. 457 § 3 k.p.k. - jakiegokolwiek argumentacji. Zauważyć przy tym należy, iż choć we właściwie sformułowanym środku odwoławczym zarzuty powinny znaleźć się w petitum skargi, to granice rozpoznania sprawy w postępowaniu odwoławczym wyznacza treść całego odwołania. Nie oznacza to zatem, że zarzuty podniesione w uzasadnieniu odwołania nie podlegają rozpoznaniu i że nie ma do nich zastosowania reguła wyrażona w przepisie art. 457 § 3 k.p.k. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 6 lutego 2007 r., III KK 316/06, LEX nr 231947).

Przytoczone okoliczności wskazują zatem, że postępowanie przed sądem II instancji obarczone było błędami, a kontrola odwoławcza nie miała charakteru kontroli rzetelnej, która odpowiadałaby standardom określonym przez przepisy art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. Z tych względów Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, iż na etapie postępowania odwoławczego doszło do rażącej obrazę wskazanych przepisów proceduralnych.

Już zatem zasadność pierwszego z podnoszonych przez obwinionego zarzutów przesądza o konieczności orzeczenia reformatoryjnego, determinując kierunek rozstrzygnięcia i konieczność uchylenia zaskarżonego orzeczenia, co czyni rozważenie drugiego z podnoszonych zarzutów bezprzedmiotowym. Mając na uwadze specyfikę odpowiedzialności dyscyplinarnej zważyć należy przy tym, że kwestia winy winna zostać rozpoznana przez odwoławczy sąd korporacyjny, któremu, na mocy art. 17 ust. 1 Konstytucji RP, powierzono sprawowanie pieczy nad należytym wykonywaniem zawodów zaufania publicznego. Wspomniany jako najlepiej znające realia wykonywania zawodu, jawi się zatem jako najbardziej predystynowane do tego, by poddać analizie wspomnianą kwestię i kształtować poziom sankcji za delikty dyscyplinarne członków własnej korporacji.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy, na mocy art. 537 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, rozstrzygnął jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]

i